

Súd: Okresný súd Martin
Spisová značka: 17C/5/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5716200417
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 05. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Katarína Janotová
ECLI: ECLI:SK:OSMT:2016:5716200417.1

Rozhodnutie

Okresný súd Martin samosudkyňou Mgr. Katarínou Janotovou v právnej veci žalobcu: S. K., bytom XXX XX K. XXX, právne zastúpeného: Advokátska kancelária JUDr. Peter Rybár, s.r.o., so sídlom Kuzmányho 29, Košice 040 01, IČO: 47 234 466, proti žalovanému: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., sídlom Pribinova 25, Bratislava 811 09, IČO: 35 807 598, v konaní o zaplatenie sumy vo výške 916,00 € s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 916,- € spolu s 5,05 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 916,- € od 13.1.2016 do zaplatenia, do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

Žalovaný je povinný nahradiť žalobcovi trovy konania vo výške 215,88 €, do troch dní od právoplatnosti rozsudku, na účet právneho zástupcu žalobcu.

odôvodnenie:

Žalobou, doručenou tunajšiemu súdu dňa 18.01.2016, sa žalobca domáhal, aby súd vydal rozhodnutie, ktorým by žalovanému uložil povinnosť zaplatiť mu sumu vo výške 916,00 € s príslušenstvom, predstavujúcu bezdôvodné obohatenie žalovaného, získané na jeho úkor.

Žalobca svoju žalobu odôvodnil tým, že so žalovaným uzavrel zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. 602300360 a 608900839, na základe ktorých mu plnil to, čo mu plniť nemal, a to jednak z dôvodu, že uzavreté zmluvy o úvere obsahujú neplatnú dohodu o odplate za poskytnutý úver, jednak z dôvodu, že úvery, poskytnuté žalovaným žalobcovi na základe týchto zmlúv, sú bezúročné a bez poplatkov. Bezdôvodné obohatenie žalovaného videl žalobca v plnení z uzavretých zmlúv o úvere, presahujúcim istinu poskytnutých úverov.

Neplatnosť dohody o odplate za poskytnutý úver v uzavretých zmluvách o úvere videl žalobca v tom, že táto odplata podstatne prevyšuje odplatu, obvykle požadovanú na finančnom trhu za spotrebiteľské úvery v obdobných prípadoch, v zmysle ust. 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka.

Bezúročnosť a bezpoplatkovosť poskytnutých úverov videl žalobca v tom, že uzavreté zmluvy o úvere neobsahujú náležitosti podľa ust. § 9 ods. 2 písm. a), f) a k) zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len zákon o spotrebiteľských úveroch).

Podaním, doručeným tunajšiemu súdu dňa 02.02.2016, sa k žalobe žalobcu vyjadril žalovaný.

Vo vzťahu k zmluve o úvere č. 602300360 žalovaný uviedol, že uvedenie výšky ročnej percentuálnej miery nákladov (RPMN) v nej nie je zavádzajúce a je v nej uvedená jej správna výška, ako aj všetky ďalšie náležitosti podľa zákona o spotrebiteľských úveroch, preto úver, poskytnutý žalobcovi na základe tejto zmluvy, nemožno považovať za bezúročný a bez poplatkov.

Vo vzťahu k zmluve o úvere č. 608900839 žalovaný uviedol, že táto zmluva nie je zmluvou o spotrebiteľskom úvere, nakoľko konal v dobrej viere, že žalobca pri uzatváraní tejto zmluvy nie je spotrebiteľom. Na túto zmluvu o úvere je podľa názoru žalovaného potrebné použiť výlučne ustanovenia Obchodného zákonníka.

K odplate za poskytnuté úvery sa žalovaný vyjadril tak, že v uzavretých zmluvách o úvere neboli dohodnuté žiadne poplatky, na ktoré by žalovaný nemal nárok. Ďalej žalovaný uviedol, že v čase

uzavretia zmlúv o úvere nebola právnym poriadkom stanovená najvyššia odplata za poskytnutie peňažných prostriedkov. Vo vzťahu k použitiu ust. § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka žalovaný uviedol, že žalobca žiadnym spôsobom nepreukázal, že dohodnutá odplata za poskytnuté úvery podstatne prevyšuje odplatu, obvykle požadovanú na finančnom trhu, pričom do úvahy je potrebné vziať nielen odplaty, požadované bankami, ba naopak, predovšetkým odplaty, požadované na finančnom trhu nebankovými, leasingovými a inými spoločnosťami.

Vo vzťahu k zmluve o úvere č. 608900839 žalovaný zároveň vzniesol námietku premlčania nároku žalobcu na vydanie bezdôvodného obohatenia, ku ktorému malo podľa jeho názoru dôjsť, a to v tzv. subjektívnej aj objektívnej premlčacej lehote.

Podaním, doručeným tunajšiemu súdu dňa 26.04.2016, sa k vyjadreniu žalovaného k jeho žalobe vyjadril žalobca.

Vo vzťahu k vyjadreniam žalovaného k zmluve o úvere č. 602300360 žalobca zotrval na svojich vyjadreniach o bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého úveru. Ďalej v tejto súvislosti uviedol, že výška RPMN je v zmluve uvedená zavádzajúco napriek tomu, že k uvedeniu RPMN v zmluve sa vo svojej žalobe žiadnym spôsobom nevyjadril.

Vo vzťahu k vyjadreniam žalovaného k zmluve o úvere č. 608900839 žalobca uviedol, že zmluva je zmluvou o spotrebiteľskom úvere, nakoľko poskytnutý úver bol použitý na súkromné účely.

Vo vzťahu k vyjadreniam žalovaného k odplate za poskytnuté úvery žalobca uviedol, že túto odplatu je potrebné posudzovať ako celok (dohodnutý úrok z úveru spolu s ostatnými poplatkami), a zotrval na svojom tvrdení, že táto odplata podstatne prevyšuje odplatu, obvykle požadovanú na finančnom trhu za spotrebiteľské úvery v obdobných prípadoch.

Vo vzťahu k námietke premlčania nároku žalobcu na vydanie bezdôvodného obohatenia, vyplývajúceho zo zmluvy o úvere č. 608900839, vznesenú žalovaným, sa žalobca vyjadril tak, že podľa jeho názoru ide zo strany žalovaného o úmyselné bezdôvodné obohatenie, a preto objektívna premlčacia lehota je 10 rokov, a že subjektívna premlčacia lehota začala plynúť až po jeho prvej porade so svojim právnym zástupcom, jeho nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia teda nie je premlčaný, nakoľko neuplynula ani subjektívna, ani objektívna premlčacia lehota.

Na pojednávanie, konané dňa 20.05.2016, sa účastníci konania nedostavili.

Podaním, doručeným tunajšiemu súdu dňa 13.05.2016, žalovaný ospravedlnil svoju neprítomnosť na nariadenom pojednávaní a súhlasil s jeho vykonaním v jeho neprítomnosti.

Podaním, doručeným tunajšiemu súdu dňa 20.05.2016, žalobca požiadal o odročenie nariadeného pojednávania z dôvodu, že sa už 2 týždne zdržiava v zahraničí z dôvodu plnenia pracovných povinností. Podľa § 101 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len O. s. p.) súd pokračuje v konaní, aj keď sú účastníci nečinní. Ak sa riadne predvolaný účastník nedostaví na pojednávanie ani nepožiadala z dôležitého dôvodu o odročenie, môže súd vec prejednať v neprítomnosti takého účastníka; prihladne pritom na obsah spisu a dosiaľ vykonané dôkazy.

Podľa § 119 ods. 2 O. s. p. účastník, ktorý navrhuje odročenie pojednávania, musí súdu oznámiť dôvod na odročenie pojednávania bez zbytočného odkladu po tom, čo sa o ňom dozvedel alebo odkedy sa o ňom mohol dozvedieť alebo s prihliadnutím na všetky okolnosti ho mohol predpokladať. Návrh na odročenie pojednávania obsahuje najmä:

- a) dôvod, pre ktorý sa navrhuje odročenie pojednávania,
- b) deň, keď sa účastník o dôvode dozvedel,
- c) ak je to možné, uvedenie elektronickej adresy, telefaxu alebo telefónu, na ktoré súd bezodkladne oznámi, ako návrh posúdil.

Vzhľadom na to, že účastníci konania boli na konané pojednávanie riadne predvolaní a že sa na toto pojednávanie nedostavili ani nepožiadali z dôležitého dôvodu o jeho odročenie, súd vec prejednal v ich neprítomnosti, pričom prihliadal na obsah spisu a dosiaľ vykonané dôkazy. V tejto súvislosti súd uvádza, že návrh žalobcu na odročenie nariadeného pojednávania nespĺňa náležitosti takéhoto návrhu podľa ust. § 119 ods. 2 O. s. p., preto naň súd neprihliadal. Tento návrh predovšetkým nebol vykonaný bez zbytočného odkladu po tom, čo sa žalobca o dôvode na odročenie pojednávania dozvedel. Žalobca sám vo svojom návrhu uviedol, že sa v zahraničí zdržiava už 2 týždne, no napriek tomu návrh na odročenie pojednávania súdu doručil až v deň tohto pojednávania. Ďalej, žalobca svoje tvrdenia v tomto návrhu žiadnym spôsobom nepreukázal.

Súd vykonal dokazovanie žalobou zo dňa 12.01.2016, zmluvami o úvere zo dňa 10.02.2012 a 07.02.2014, výzvou na vydanie bezdôvodného obohatenia zo dňa 08.01.2016, ďalšími listinami, založenými v spise, a vyjadreniami účastníkov konania a zistil nasledovný skutkový stav:

Žalobca ako dlžník dňa 10.02.2012 uzavrel so žalovaným ako veriteľom zmluvu o úvere č. 608900839, na základe ktorej mu žalovaný poskytol úver vo výške 800,00 €, ktorý sa zaviazal vrátiť spolu s

príslušným poplatkom vo výške 772,00 € 12 mesačnými splátkami vo výške po 131,00 €, splatnými 16. dňa v mesiaci, so splatnosťou prvej splátky dňa 16.03.2012.

Žalobca ako dlžník ďalej dňa 07.02.2014 uzavrel so žalovaným ako veriteľom zmluvu o úvere č. 602300360, na základe ktorej mu žalovaný poskytol úver vo výške 200,00 €, ktorý sa zaviazal vrátiť spolu s úrokom vo výške 39,15 % ročne, predstavujúcim sumu vo výške 57,70 €, a s náhradou administratívnych nákladov na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo výške 91,80 € do 18.10.2014.

Tieto skutočnosti neboli medzi účastníkmi konania sporné. Medzi účastníkmi konania nebolo ďalej sporné, že žalobca si svoje povinnosti, vyplývajúce z uzavretých zmlúv o úvere, riadne a včas splnil a že zmluva o úvere č. 602300360 je zmluvou o spotrebiteľskom úvere.

Medzi účastníkmi konania však bolo sporné, či je zmluvou o spotrebiteľskom úvere aj zmluva o úvere č. 608900839. Súd preto predovšetkým musel vyriešiť povahu tejto zmluvy.

Žalovaný v tejto súvislosti uviedol, že na zmluvu o úvere č. 608900839 je potrebné použiť výlučne ust. Obchodného zákonníka, nakoľko ide o tzv. absolútny obchod, že bola uzavretá podľa ust. § 269 ods. 2 Obchodného zákonníka a že nejde o zmluvu o spotrebiteľskom úvere podľa zákona o spotrebiteľských úveroch.

Podľa § 261 ods. 3 písm. d) Obchodného zákonníka, účinného v čase uzavretia zmluvy o úvere č. 608900839, touto časťou zákona sa spravujú bez ohľadu na povahu účastníkov záväzkové vzťahy zo zmluvy o predaji podniku alebo jeho častí (§ 476), zmluvy o úvere (§ 497), zmluvy o kontrolnej činnosti (§ 591), zasielateľskej zmluvy (§ 601), zmluvy o prevádzke dopravného prostriedku (§ 638), zmluvy o tichom spoločenstve (§ 673), zmluvy o otvorení akreditívu (§ 682), zmluvy o inkase (§ 692), zmluvy o bankovom uložení veci (§ 700), zmluvy o bežnom účte (§ 708) a zmluvy o vkladovom účte (§ 716).

Podľa § 269 ods. 2 Obchodného zákonníka účastníci môžu uzavrieť aj takú zmluvu, ktorá nie je upravená ako typ zmluvy.

Podľa § 497 Obchodného zákonníka zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

Súd považuje vyjadrenie žalovaného vo vzťahu k použitiu ust. § 269 ods. 2 Obchodného zákonníka za zmätočné, nakoľko jednak tvrdí, že so žalovaným uzavrel tzv. nepomenovanú zmluvu podľa tohto ustanovenia, avšak zároveň tvrdí, že s ním uzavrel zmluvu o úvere. Žalobca so žalovaným uzavrel zmluvu o úvere, nie nepomenovanú zmluvu. Uvedené vyplýva jednak z predmetu zmluvy a zo znenia ust. § 497 Obchodného zákonníka, upravujúceho zmluvu o úvere, jednak z označenia samotnej zmluvy (ako zmluvy o úvere).

Súd však nespochybňuje názor žalovaného, že zmluva o úvere je v zmysle ust. § 261 ods. 3 písm. d) Obchodného zákonníka absolútnym obchodom. Avšak ani táto vlastnosť zmluvy o úvere sama osebe ešte neznamená, že na každú zmluvu o úvere je potrebné použiť len ustanovenia Obchodného zákonníka. Na každú zmluvu o úvere, ako aj na každý iný absolútny obchod je potrebné použiť nielen ustanovenia Obchodného zákonníka, ale aj ustanovenia iných predpisov, ktoré sa na tú-ktorú otázku absolútneho obchodu vzťahujú. V prípade spotrebiteľských úverov sú takými inými predpismi predovšetkým zákon o spotrebiteľských úveroch, ale aj Občiansky zákonník a iné predpisy spotrebiteľského práva.

Podľa § 1 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch, účinného v čase uzavretia zmluvy o úvere č. 608900839, tento zákon upravuje práva a povinnosti, súvisiace s poskytovaním spotrebiteľského úveru na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere, podmienky poskytovania spotrebiteľského úveru, náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, spôsob výpočtu celkových nákladov spotrebiteľa, spojených s poskytovaním spotrebiteľského úveru, a ďalšie opatrenia na ochranu spotrebiteľa.

Podľa § 1 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch, účinného v čase uzavretia zmluvy o úvere č. 608900839, spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci, poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

Podľa § 1 ods. 3 zákona o spotrebiteľských úveroch, účinného v čase uzavretia zmluvy o úvere č. 608900839, spotrebiteľským úverom nie sú:

- a) hypotekárny úver a komunálny úver podľa osobitného predpisu,
- b) úver, zabezpečený záložným právom k nehnuteľnosti, ktorého účelom je nadobudnutie alebo zachovanie vlastníckych práv k nehnuteľnosti alebo výstavba nehnuteľnosti,
- c) úver, zabezpečený záložným právom k nehnuteľnosti, ktorého lehota splatnosti je viac ako desať rokov,

- d) úver, ktorého účelom je nadobudnutie alebo zachovanie vlastníckych práv k nehnuteľnosti alebo výstavba nehnuteľnosti,
- e) úver, zabezpečený záložným právom k nehnuteľnosti, ktorého účelom je splatenie úverov na základe zmlúv, uvedených v písmenách a) až d),
- f) úver, ktorého výška je menej ako 100,00 € a viac ako 75 000,00 €; ak je na rovnaký alebo obdobný účel uzavretých v období 12 mesiacov viac zmlúv o úvere medzi tým istým veriteľom a spotrebiteľom, súhrn všetkých zmlúv o úvere sa považuje za jediný spotrebiteľský úver podľa tohto zákona,
- g) nájom podľa Občianskeho zákonníka, ak v zmluve o nájme nie je ustanovená povinnosť kúpy predmetu zmluvy po uplynutí určitej doby,
- h) úver formou povoleného prečerpania, ktorý sa musí splatiť do jedného mesiaca, ak v § 4 ods. 14 nie je ustanovené inak,
- i) úver bez úroku a bez ďalších poplatkov,
- j) úver, ktorý poskytuje zamestnávateľ svojim zamestnancom z vlastných zdrojov bez úroku alebo s ročnou percentuálnou mierou nákladov nižšou, ako prevláda na finančnom trhu, a ktorý sa neponúka verejne,
- k) úver, poskytovaný na základe zmluvy, ktorá je uzavretá na základe rozhodnutia súdu alebo iného orgánu ako výsledok vyriešenia sporu na súde alebo pred iným orgánom,
- l) úver, ktorý sa musí splatiť v lehote, nepresahujúcej tri mesiace,
- m) úver podľa osobitného predpisu,
- n) úver bez poplatkov, týkajúci sa odloženej platby existujúceho dlhu,
- o) úver, na zabezpečenie ktorého sa od spotrebiteľa vyžaduje, aby ako zábezpeku uložil do úschovy veriteľa hnuťelnú vec, a zodpovednosť spotrebiteľa sa obmedzuje výlučne na túto založenú hnuťelnú vec,
- p) úver, poskytovaný na účely podľa osobitných predpisov pre obmedzený okruh osôb vo verejnom záujme a za úrokové sadzby nižšie ako tie, ktoré prevládajú na finančnom trhu, alebo bezúročný úver, alebo za iných podmienok, ktoré sú pre spotrebiteľa výhodnejšie ako tie, ktoré prevládajú na finančnom trhu, a za úrokové sadzby, ktoré nie sú vyššie ako úrokové sadzby, prevládajúce na finančnom trhu,
- q) úver, ktorého účelom je financovanie sústavného poskytovania služieb alebo dodávanie tovaru rovnakého druhu, ktorý spotrebiteľ spláca počas poskytovania služieb alebo dodávania tovaru formou splátok.

Podľa § 2 písm. a), b) a d) zákona o spotrebiteľských úveroch, účinného v čase uzavretia zmluvy o úvere č. 608900839, na účely tohto zákona sa rozumie

- a) spotrebiteľom fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania,
- b) veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti,
- d) zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa, spojené so spotrebiteľským úverom.

Zo zmluvy o úvere č. 608900839 vyplýva, že žalobca túto zmluvu uzavrel ako fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania, so žalovaným ako právnickou osobou, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti. Žalobca je totiž označený rodným číslom a číslom občianskeho preukazu, nie je označený identifikačným číslom organizácie (IČO) a ani inak z tejto zmluvy nevyplýva, že by mal konať v rámci svojho podnikania alebo povolania. Žalobca a žalovaný teda pri uzavieraní tejto zmluvy konali ako spotrebiteľ a veriteľ v zmysle ust. § 2 písm. a) a b) zákona o spotrebiteľských úveroch a zmluva je teda zmluvou o spotrebiteľskom úvere v zmysle ust. § 2 písm. d) zákona o spotrebiteľských úveroch a v zmysle ust. § 1 ods. 1 až 3 zákona o spotrebiteľských úveroch je na ňu potrebné použiť ustanovenia tohto zákona.

Žalovaný svoje tvrdenia o tom, že zmluva o úvere č. 608900839 nie je zmluvou o spotrebiteľskom úvere a že žalobca pri jej uzavieraní nevystupoval ako spotrebiteľ, žiadnym spôsobom nepreukázal, dokonca ani neuviedol, z akých dôvodov dospel k takémuto názoru.

Súd teda dospel k záveru, že obe uzavreté zmluvy o úvere sú zmluvami o spotrebiteľskom úvere v zmysle zákona o spotrebiteľských úveroch, a to bez ohľadu na ich povahu absolútnych obchodov.

Ďalej sa súd zaoberal tvrdeniami žalobcu o neplatnosti dohody o odplate za poskytnuté úvery, resp. o bezúročnosti a bezpoplatkovosti týchto úverov.

Podľa § 9 ods. 2 písm. j) zákona o spotrebiteľských úveroch, účinného v čase uzavretia zmluvy o úvere č. 608900839, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ

zaplatiť, vypočítané na základe údajov, platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady, použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov.

Podľa § 11 ods. 1 písm. a) zákona o spotrebiteľských úveroch, účinného v čase uzavretia zmluvy o úvere č. 608900839, poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1 a neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y) a § 10 ods. 1.

Zmluva o úvere č. 608900839 neobsahuje žiadny údaj o ročnej percentuálnej miere nákladov podľa ust. § 9 ods. 2 písm. j) zákona o spotrebiteľských úveroch, pričom ak zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje túto náležitosť, poskytnutý úver je potrebné v zmysle ust. § 11 ods. 1 písm. a) zákona o spotrebiteľských úveroch považovať za bezúročný a bez poplatkov.

Súd teda dospel k záveru, že úver, poskytnutý žalovaným žalobcovi na základe zmluvy o úvere č. 608900839, je bezúročný a bez poplatkov a ďalšími dôvodmi bezúčinnosti a bezpoplatkovosti tohto úveru a dôvodmi neplatnosti dohody o odplate zaň, uvádzanými žalobcom v jeho žalobe, sa nezaoberal. Žalobca bol teda žalovanému povinný vrátiť len istinu úveru, poskytnutého mu na základe zmluvy o úvere č. 608900839, teda sumu vo výške 800,00 €. Sumu, ktorú žalobca žalovanému plnil na základe tejto zmluvy nad sumu istiny poskytnutého úveru, teda sumu vo výške 772,00 €, predstavujúcu príslušný poplatok v zmysle zmluvy, je potrebné považovať za bezdôvodné obohatenie, ktoré žalovaný získal na úkor žalobcu plnením bez právneho dôvodu.

Ďalej súd skúmal žalobcom namietanú neplatnosť dohody o odplate za poskytnutie úveru v zmluve o úvere č. 602300360.

Podľa § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka, účinného v čase uzavretia zmluvy o úvere č. 602300360, ak predmetom spotrebiteľskej zmluvy je poskytnutie peňažných prostriedkov, nesmie odplata podstatne prevyšovať odplatu, obvykle požadovanú na finančnom trhu za spotrebiteľské úvery v obdobných prípadoch. Pri posudzovaní obdobnosti prípadov sa prihliada najmä na finančnú situáciu spotrebiteľa, spôsob a mieru zabezpečenia jeho záväzku, objem poskytnutých peňažných prostriedkov a lehotu splatnosti.

Občiansky zákonník v čase uzavretia zmluvy o úvere č. 602300360 neustanovoval najvyššiu prípustnú odplatu za poskytnutie spotrebiteľského úveru, len ustanovoval, že táto odplata nesmie podstatne prevyšovať odplatu, obvykle požadovanú na finančnom trhu za spotrebiteľské úvery v obdobných prípadoch.

V tejto súvislosti sa súd stotožňuje s názorom žalovaného, že nie je možné vychádzať len z odplaty, resp. z úrokovej miery pri úveroch, poskytovaných bankami, ale všetkými subjektmi na finančnom trhu. Podľa súhrnných informácií o údajoch o novoposkytnutých spotrebiteľských úveroch veriteľmi za 1. štvrtrok 2014, zverejnených Ministerstvom financií Slovenskej republiky, vyplýva, že v čase uzavretia zmluvy o úvere č. 602300360 odplata, obvykle požadovaná na finančnom trhu za spotrebiteľské úvery bez zabezpečenia mimo kreditných kariet vo výške do 1 500,00 € vrátane so splatnosťou 6-12 mesiacov, teda v obdobných prípadoch, ako za úver podľa zmluvy o úvere č. 602300360, predstavuje RPMN vo výške 45,02 %.

Zo zmluvy o úvere č. 602300360 vyplýva, že RPMN poskytnutého úveru predstavuje 175,58 %. Žalovaný vo svojom vyjadrení k žalobe uvádza, že so žalobcom uzavrel zároveň so zmluvou o úvere č. 602300360 dohodu o splátkach poskytnutého úveru, z ktorej vyplýva RPMN poskytnutého úveru vo výške 377,81 %. Žalobca takúto skutočnosť v konaní netvrdil a žalovaný túto dohodu o splátkach nepredložil. Súd preto pri posudzovaní prípustnosti dohodnutej odplaty za poskytnutý úver vychádzal z údajov v zmluve o úvere. Podľa názoru súdu RPMN vo výške 175,58 % je podstatným prevýšením (3,9-násobným) odplaty, obvykle požadovanej na finančnom trhu za spotrebiteľské úvery v obdobných prípadoch. Ak by súd vzal do úvahy RPMN, vyplývajúcu z prípadne uzavretej dohody o splátkach poskytnutého úveru, toto prevýšenie by bolo ešte niekoľkonásobne vyššie.

Pri posúdení 3,9-násobného prevýšenia odplaty, obvykle požadovanej na finančnom trhu za spotrebiteľské úvery v obdobných prípadoch, ako podstatného pritom súd vychádzal aj z predpisov spotrebiteľského práva, upravujúcich najvyššiu prípustnú odplatu za spotrebiteľské úvery, platných pred a po uzavretí zmluvy o úvere č. 602300360.

Podľa § 1 ods. 1 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 238/2008 Z. z., ktorým sa ustanovuje výška, ktorú nesmie prevýšiť odplata za poskytnutie spotrebiteľského úveru, účinného do 10.06.2010, výška odplaty za poskytnutie spotrebiteľského úveru, s výnimkou podľa odseku 2, nesmie prevýšiť sumu, ktorá zodpovedá dvojnásobku priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov pre príslušný typ spotrebiteľského úveru, platnej ku dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere a zverejnenej podľa § 7a ods. 2 zákona, a súčasne nesmie prevýšiť sumu, ktorá zodpovedá štvornásobku hodnoty váženého priemeru priemerných hodnôt ročnej percentuálnej miery nákladov a priemernej úrokovej miery za všetky

typy spotrebiteľských úverov, platnej ku dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere a zverejnenej podľa § 7a ods. 2 zákona.

Najvyššia prípustná odplata v zmysle nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 238/2008 Z. z., vypočítaná z údajov, naposledy zverejnených na účely jej výpočtu, platná pre zmluvy o spotrebiteľskom úvere, uzatvorené od 16.05.2010 do 15.08.2010, za spotrebiteľské úvery bez zabezpečenia mimo kreditných kariet vo výške do 1 500,00 € vrátane so splatnosťou 6-12 mesiacov, teda v obdobných prípadoch, ako za úver podľa zmluvy o úvere č. 602300360, predstavovala RPMN vo výške 76 %.

Podľa § 1a ods. 1 veta prvá nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, účinného od 01.09.2014, ak odseky 2 a 3 neustanovujú inak, odplata pri poskytnutí peňažných prostriedkov spotrebiteľovi nesmie prevýšiť dvojnásobok priemernej ročnej percentuálnej miery nákladov podľa § 1 ods. 4 pri obdobnom úvere alebo pôžičke ročne.

Najvyššia prípustná odplata v zmysle nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z. z., vypočítaná z údajov, prvýkrát zverejnených na účely jej výpočtu za spotrebiteľské úvery bez zabezpečenia mimo kreditných kariet vo výške do 1 500,00 € vrátane so splatnosťou 6-12 mesiacov, teda v obdobných prípadoch, ako za úver podľa zmluvy o úvere č. 602300360, predstavovala RPMN vo výške 42,7 %.

Najvyššia prípustná odplata v zmysle nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z. z., vypočítaná zo zverejnených údajov za spotrebiteľské úvery bez zabezpečenia mimo kreditných kariet vo výške do 1 500,00 € vrátane so splatnosťou 6-12 mesiacov, teda v obdobných prípadoch, ako za úver podľa zmluvy o úvere č. 602300360, poskytnuté za 1. štvrtrok 2014, teda v čase uzavretia zmluvy o úvere č. 602300360 by predstavovala RPMN vo výške 90,04 %.

V čase do 10.06.2010 a od 01.09.2014 sa teda za najvyššiu prípustnú odplatu za poskytnutý spotrebiteľský úver považoval 2-násobok RPMN, obvykle požadovanej na finančnom trhu za spotrebiteľské úvery v obdobných prípadoch. Aj v období od 10.06.2010 do 01.09.2014 teda treba považovať za primeranú odplatu za poskytnutý spotrebiteľský úver najviac 2-násobok tejto RPMN, aj keď takáto odplata nebola výslovne ustanovená v predpisoch spotrebiteľského práva ako najvyššia prípustná. Ak teda bola v zmluve o úvere č. 602300360 dohodnutá RPMN vo výške 3,9-násobku RPMN, obvykle požadovanej na finančnom trhu za spotrebiteľské úvery v obdobných prípadoch, takúto odplatu je potrebné považovať za podstatne prevyšujúcu najvyššiu prípustnú odplatu podľa ust. § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka, účinného v čase uzavretia tejto zmluvy o úvere.

Dohodu o odplate za poskytnutý úver v zmluve o úvere č. 602300360 je potom potrebné považovať za neplatnú pre jej rozpor s ust. § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka. Aj v prípade tejto zmluvy o úvere bol teda žalobca žalovanému povinný vrátiť len istinu poskytnutého úveru, teda sumu vo výške 200,00 €. Sumu, ktorú žalobca žalovanému plnil na základe tejto zmluvy nad sumu istiny poskytnutého úveru, teda sumu vo výške 144,00 €, predstavujúcu úrok z úveru a náhradu administratívnych nákladov na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy o spotrebiteľskom úvere, je potrebné považovať za bezdôvodné obohatenie, ktoré žalovaný získal na úkor žalobcu plnením bez právneho dôvodu.

Podľa § 451 ods. 1 Občianskeho zákonníka, kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať.

Podľa § 451 ods. 2 Občianskeho zákonníka bezdôvodným obohatením je majetkový prospech, získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech, získaný z nepoctivých zdrojov.

Podľa § 458 ods. 1 veta prvá Občianskeho zákonníka musí sa vydať všetko, čo sa nadobudlo bezdôvodným obohatením.

Súd teda mal preukázať, že žalovaný sa na úkor žalobcu bezdôvodne obohatil a je povinný mu toto bezdôvodné obohatenie v celkovej výške 916,00 € (772,00 € + 144,00 €) vydať.

Ďalej sa súd zaoberal námietkou premlčania nároku žalobcu na vydanie bezdôvodného obohatenia, vyplývajúceho zo zmluvy o úvere č. 608900839.

Podľa § 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil.

Podľa § 107 ods. 2 Občianskeho zákonníka najneskôr sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premlčí za tri roky, a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, za desať rokov odo dňa, keď k nemu došlo.

Žalovaný vzniesol námietku premlčania nároku žalobcu na vydanie bezdôvodného obohatenia, vyplývajúceho zo zmluvy o úvere č. 608900839, jednak v subjektívnej 2-ročnej lehote podľa ust. § 107

ods. 1 Občianskeho zákonníka, jednak v objektívnej 3-ročnej lehote podľa ust. § 107 ods. 2 Občianskeho zákonníka.

Medzi účastníkmi konania nebolo sporné, že k bezdôvodnému obohateniu došlo poskytnutím plnenia, predstavujúceho toto bezdôvodné obohatenie, žalobcom žalovanému, teda zaplatením jednotlivých splátok poskytnutého úveru, a teda že týmto okamihom začala plynúť objektívna premlčacia lehota podľa ust. § 107 ods. 2 Občianskeho zákonníka.

Medzi účastníkmi konania však bol sporný začiatok plynutia subjektívnej premlčacej lehoty podľa ust. § 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka a dĺžka objektívnej premlčacej lehoty podľa ust. § 107 ods. 2 Občianskeho zákonníka.

Žalobca vo svojom vyjadrení k vyjadreniu žalovaného k žalobe uviedol, že žalovaný dlhodobo a opakovane uzaviera so spotrebiteľmi zmluvy o spotrebiteľskom úvere, v ktorých neuvádza výšku RPMN, a to napriek tomu, že už od roku 2001 predpisy spotrebiteľského práva vyžadujú, aby tento údaj bol súčasťou zmlúv o spotrebiteľskom úvere, a napriek tomu, že žalovaný ku dňu uzavretia zmluvy o úvere č. 608900839 podnikal v oblasti poskytovania úverov 13 rokov. Takéto konanie žalovaného je potom potrebné považovať za vedomé a úmyselné obchádzanie predpisov spotrebiteľského práva a bezdôvodné obohatenie, získané týmto konaním, za úmyselné. Objektívna premlčacia lehota potom v zmysle ust. § 107 ods. 2 Občianskeho zákonníka predstavuje 10 rokov. Žalobca v tejto súvislosti poukázal na početné rozhodnutia slovenských súdov, potvrdzujúcich túto skutočnosť.

Vo vzťahu k začiatku plynutia subjektívnej lehoty žalobca vo svojom vyjadrení uviedol, že o tom, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil, sa dozvedel až po prvej porade so svojim právnym zástupcom, teda dňa 03.12.2015. Ďalej uviedol, že pre začatie plynutia subjektívnej premlčacej lehoty je podstatné, kedy sa ten, na úkor koho bolo získané bezdôvodné obohatenie, skutočne dozvie o tomto bezdôvodnom obohatení, ako aj o tom, že o bezdôvodné obohatenie naozaj ide. Žalobca pritom pri platení jednotlivých splátok nevedel, že žalovaný sa na jeho úkor bezdôvodne obohacuje, k tejto vedomosti dospel až po právnom posúdení platenia týchto splátok jeho právnym zástupcom. Žalobca aj v tejto súvislosti poukázal na rozhodnutia slovenských súdov, potvrdzujúcich túto skutočnosť.

Žalovaný svoju námietku premlčania, vznesenú vo svojom vyjadrení k žalobe žiadnym spôsobom neodôvodnil, len uviedol, že k premlčaniu došlo. Ani v ďalšom konaní žiadnym spôsobom túto svoju námietku neodôvodnil, žiadnym spôsobom nepreukázal svoje tvrdenia a žiadnym spôsobom, a to aj v dôsledku svojej nečinnosti, sa k tvrdeniam žalobcu žiadnym spôsobom nevyjadril a nevyvrátil ich.

Súd sa preto stotožnil s tvrdeniami žalobcu o tom, že žalovaný získal bezdôvodné obohatenie zo zmluvy o úvere č. 608900839 úmyselne a že žalobca sa o tom, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil, dozvedel dňa 03.12.2015. Vzhľadom na to, že žalobca splátky poskytnutého úveru zaplatil žalovanému v čase od 16.03.2012 do 16.02.2013, a na to, že žalobca svoju žalobu podal na súd dňa 18.01.2016, nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia premlčaný nie je, a to ani v objektívnej 10-ročnej (ktorá začala plynúť postupne od 16.03.2012 do 16.02.2013), ani subjektívnej 2-ročnej (ktorá začala plynúť dňa 03.12.2015) premlčacej lehote.

Súd sa pritom stotožnil aj s rozhodnutiami slovenských súdov, na ktoré poukázal aj žalobca, a to rozhodnutiami Okresného súdu Dolný Kubín sp. zn. 6C/54/2014, Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 13C/481/2013, 14C/289/2014, Okresného súdu Zvolen sp. zn. 11C/159/2014, Okresného súdu Žiar nad Hronom sp. zn. 12C/103/2014 a 12C/116/2014, Okresného súdu Košice II sp. zn. 18C/23/2014, Okresného súdu Košice-okolie sp. zn. 16C/206/2013, Okresného súdu Považská Bystrica sp. zn. 7C/272/2013, Okresného súdu Levice sp. zn. 16C/20/2014, Krajského súdu v Žiline sp. zn. 9Co/648/2013, 9Co/158/2015 a 6Co/140/2015, Krajského súdu v Prešove sp. zn. 7Co/84/2011, 3Co/178/2013 a 3Co/89/2011, Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 23SP/19/2009 a sp. zn. 14Co/1455/2014, Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5Cdo/121/2009, Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. III. ÚS 413/2013, ako aj rozhodnutiami Nejvyššieho soudu Českej republiky sp. zn. 33Odo/306/2005, 25Cdo/2581/1998, 33Odo/766/2002 a 33Cdo/3303/1999.

Súd teda mal za preukázané, že žalovaný sa na úkor žalobcu bezdôvodne obohatil a toto bezdôvodné obohatenie vo výške žalovanej sumy je povinný žalobcovi vydať, pričom nárok žalobcu na vydanie bezdôvodného obohatenia nie je premlčaný. Žalobe žalobcu preto v celom rozsahu vyhovel.

Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa § 3 ods. 1 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia

ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky, platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

Súd v súlade s ust. § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka spolu s nárokom na zaplatenie žalovanej sumy priznal žalobcovi aj nárok na zaplatenie úroku z omeškania z nej odo dňa, nasledujúceho po uplynutí lehoty, poskytnutej žalovanému vo výzve na vydanie bezdôvodného obohatenia.

Podľa § 142 ods. 1 O. s. p. účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov, potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva, proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal. Vzhľadom na to, že žalobca mal vo veci plný úspech, súd mu priznal náhradu trov konania proti žalovanému.

Trovy konania žalobcu predstavujú trovy právneho zastúpenia vo výške 215,88 €, pričom tieto pozostávajú z odmeny za 3 úkony právnej služby (prevzatie a príprava zastúpenia dňa 03.12.2015 podľa ust. § 13a ods. 1 písm a) vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb (ďalej len vyhláška), písomné podanie žaloby na súd zo dňa 12.01.2016 podľa ust. § 13a ods. 1 písm. c) vyhlášky a písomné podanie vyjadrenia k vyjadreniu žalovaného k žalobe na súd zo dňa 25.04.2016 podľa ust. § 13a ods. 1 písm. c) vyhlášky) vo výške po 51,45 € podľa ust. § 10 ods. 1 vyhlášky, vypočítanej z tarifnej hodnoty veci vo výške 916,00 €, z režijnej náhrady podľa ust. § 16 ods. 3 vyhlášky za 1 úkon právnej služby vo výške 8,39 € a za 2 úkony právnej služby vo výške po 8,58 € a z dane z pridanej hodnoty podľa ust. § 18 ods. 3 vyhlášky vo výške 35,98 €.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie v lehote 15 dní od jeho doručenia na Krajský súd v Žiline prostredníctvom tunajšieho súdu.

Podľa § 205 ods. 1 O. s. p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa § 205 ods. 2 O. s. p. odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 205 ods. 3 O. s. p. rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Ak nebude povinnosť stanovená týmto rozhodnutím splnená dobrovoľne, možno podať návrh na výkon exekúcie podľa osobitného zákona (zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov).